

Den norske
mor og barn
-undersøkelsen

Foreldreskjema Språk-8

Skjemaet skal leses av en maskin. Derfor er det viktig å bruke blå eller sort kulepenn og skrive tydelig:

- I de små avkrysningsboksene setter du *et kryss* inni boksen for det svaret som du mener passer best, slik: ☒
- Hvis du mener at du har satt kryss i feil boks, kan du rette det ved å fylle boksen helt, slik: ☐
- Tallboksene har ofte to eller flere ruter. Når du skriver et ett-sifret tall, bruker du den høyre ruten. Eksempel 5 skrives slik:

	5
--	---

Spørsmål om barnet og familien

Kjære familie

Vi har nå vært i kontakt med dere om deltakelsen i prosjektet Språk-8, hvor vi skal undersøke sammenhengen mellom barns tidlige språkutvikling og hvordan det går med barna ved 8 år. Noen av dere vil delta på telefonintervjuet, mens andre vil også komme til en klinisk undersøkelse i Oslo. Vi har invitert barn med ulik språkkompetanse, både barn med språkvansker og barn uten språkvansker.

For å få en bredere forståelse for barnets utvikling og fungering i dag, sender vi ut dette spørreskjemaet til alle familiene som har takket ja til å delta i Språk-8, uavhengig av om dere kommer til klinisk undersøkelse eller ikke.

I dette skjemaet stiller vi mange spørsmål for å dekke de områdene vi er interesserte i, og noen spørsmål vil likne på noe dere har svart på før. Spørsmålene denne gangen inngår i et mer komplett sett av spørsmål, og dine svar vil gi oss mer presis informasjon om ditt barns utvikling.

Vi vil gjerne at du besvarer alle spørsmålene, selv om du/dere føler at noen av spørsmålene ikke passer (f.eks. barnet synes å være for ungt/gammelt, situasjonen er irrelevant, eller noe annet).

Vennligst send skjemaet i den vedlagte returkonvolutten.

Dersom noe er uklart oppfordrer vi dere til å ta kontakt med oss enten per mail sprak-8@fhi.no eller per telefon 945 27 625. Se også vår nettside www.fhi.no/SOL

Barnets navn: _____

Barnets fødselsdato:

--	--

dag

--	--

måned

--	--	--	--

år

Hvem har fylt ut skjemaet:

☐ Mor

☐ Far

☐ Begge

LITT GENERELT OM SKJEMAET:

Dette skjemaet inneholder spørsmål som omhandler barnets helse, språk og læring. I tillegg spør vi om typiske reaksjonsmåter hos barnet i ulike situasjoner samt om væremåter som forekommer sjeldnere. Vi vil også at du skriver litt om ditt barns sterke sider.

Barnets helse (s. 1): Vi vil gjerne vite hvilke sykdommer barnet ditt har hatt, hvilke instanser barnet ditt har vært i kontakt med, hvilke undersøkelser som ble gjort og hva konklusjonen ble. I tillegg vil vi vite kort om barnet tar noen medisiner nå.

Språk og kommunikasjon (s. 2): Vi ønsker å få mer detaljert kunnskap om barnets mestring av ulike språklige ferdigheter. Vi er også opptatt av å finne barnets sterke sider i dagligdags kommunikasjon sammen med dere. Vi stiller spørsmål som kartlegger barnets tale, språklig innhold og form, samt hvordan barnet bruker det språket han eller hun har.

Barnets generelle utvikling (s. 6): Vi ønsker å få din/deres vurdering av hvordan barnet mestrer ulike ferdigheter sammenliknet med de fleste andre barn på samme alder.

Barnets atferd og væremåte (s. 6): Her spør vi om hvordan barnet takler hverdagslige utfordringer. Dette vil gi oss kunnskap om sammenhengen mellom språklig mestring og hvordan barnet reagerer på utfordringer i hverdagen.

I tillegg spør vi om atferd og væremåter som kan utgjøre større utfordringer i hverdagen for barnet. Spørsmålene favner vidt og skal være relevant for svært ulike problemer, både problemer som kan forekomme ofte og problemer som forekommer svært sjelden.

Barnets sosiale ferdigheter (s. 12): Her spør vi om hvordan barnets sosiale ferdigheter sammenliknet med andre barn er.

Samlet vurdering og sterke sider (s. 13 og 14): Til slutt spør vi om din samlede vurdering og hvordan dette påvirker barnets hverdag, både hjemme, med venner og på skolen. I det åpne feltet til slutt vil vi at du skriver om barnets sterke sider fordi vi ønsker å få bredest mulig kunnskap om barnet ditt.

Oppgi dag, måned og år
for utfylling av skjemaet

--	--

dag

--	--

måned

--	--	--	--

år

(Skriv årstall med
4 tall, f.eks. 2014)

+

(Fylles ut av ansatte i studien)

ID-nr.

--	--	--	--	--

+

BARNETS HELSE

1. Henvisninger, undersøkelser, med mer.

Har barnet vært til noen av følgende undersøkelser utover vanlige helsestasjonskontroller? (Sett kryss og beskriv.)

Undersøkelse	Nei	Ja	Alder (år)	Grunn til undersøkelse. Eventuelle funn.
1. Røntgen (MR/CT) av hodet	☐	☐		_____
2. EEG-undersøkelse	☐	☐		_____
3. Hørselstest	☐	☐		_____
4. Synstest	☐	☐		_____
5. Kromosomundersøkelser	☐	☐		_____
6. Undersøkelse av motorikk	☐	☐		_____
7. Undersøkelse av språk/kommunikasjon	☐	☐		_____
8. Annet, spesifiser	☐	☐		_____

+

2. Har barnet vært i kontakt med noen av følgende instanser?

Type tjeneste/klinikk	Nei	Ja	Grunn til undersøkelse. Eventuelle funn.
1. Poliklinikk for barn/barnelege	☐	☐	_____
2. Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)	☐	☐	_____
3. Habiliteringstjenesten	☐	☐	_____
4. Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)	☐	☐	_____
5. Barnevern	☐	☐	_____

+

3. Har barnet noen gang vært innlagt på sykehus?

☐ Nei ☐ Ja

Hvis Ja, vennligst oppgi navn på sykehus, hvor mange år barnet var da det ble innlagt og grunnen til innleggelsen.

Navn på sykehus	Barnets alder (år)	Grunn til undersøkelse. Eventuelle funn.
_____		_____
_____		_____
_____		_____

4. Har barnet brukt medisiner over en periode på mer enn 3 uker?

☐ Nei

☐ Ja

Hvis Ja, oppgi hvilke medisiner, sykdom og behandlingsvarighet.

+

Navn på medisin

Sykdom

 Varighet av
behandling (uker)

--	--	--

--	--	--

--	--	--

+

5. Er det iverksatt tiltak i skolen pga. særskilte behov barnet ditt har?

☐ Nei

☐ Ja

6. Oppgi antall timer per uke hver av disse faggruppene gir individuell støtte til prosjektbarnet.

Faglærer
timer

Spesialpedagog
timer

Logoped
timer

Assistent
timer

SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

7. Påstander som sier noe om hvordan barnet kommuniserer.

For hver påstand i sjekklisten under blir du bedt om å gi opplysninger om barnet ditt. Du blir bedt om å avgjøre om du har observert det som beskrives i hver påstand. Forsøk å huske hvor ofte i løpet av den siste uken barnet har oppført seg slik påstanden beskriver. Kryss av i en rute per linje for det du synes stemmer best. Les nøye gjennom hver påstand, og pass på at du ikke hopper over noen.

+

Vær vennlig og kryss av for et tall i kolonnene til høyre.

 Sjeldnere
enn en
gang i uken
(eller aldri)

 Minst en
gang i uken,
men ikke
hver dag

 En eller
to ganger
om
dagen

 Flere ganger
(mer enn to)
om dagen
(eller alltid)

A.

	1	2	3	4
1. Blander "han" og "hun" slik at han/hun sier "han" når det er snakk om en jente eller "hun" når det er snakk om en gutt.	☐	☐	☐	☐
2. Forenkler ord ved å utelate noen lyder, slik at "krokodille" blir uttalt som "kokodille" eller "stryke" som "stryke".	☐	☐	☐	☐
3. Virker engstelig sammen med andre barn.	☐	☐	☐	☐
4. Barnet kommer litt feil ut i begynnelsen av setningen, og synes å famle etter/lete etter den riktige formuleringen. Kan for eksempel si "kan jeg-kan jeg-kan-kan jeg få en-få en iskrem?"	☐	☐	☐	☐
5. Snakker gjentagende om ting som ingen er interessert i.	☐	☐	☐	☐
6. Glemmer ord som han/hun kan. I stedet for "neshorn", sier han/hun for eksempel "du vet, det dyret med horn på nesen."	☐	☐	☐	☐
7. Virker uoppmerksom, fjern eller opptatt med andre ting sammen med voksne han/hun kjenner.	☐	☐	☐	☐
8. Mangler ansiktsuttrykk (er mimikkløs) i situasjoner der de fleste barn ville ha vist tydelig ansiktsuttrykk, for eksempel når han/hun er sint, redd eller glad. ..	☐	☐	☐	☐
9. Velger stadig den samme favorittaktiviteten selv om han/hun får anledning til å velge mellom flere andre ting han/hun liker (for eksempel det samme dataspillet).	☐	☐	☐	☐
10. Bruker ord som "han" og "det" uten å gjøre det klart hva eller hvem han/hun snakker om. Eksempel: Når han/hun forteller om en film, kan han/hun si "Han var kjempeflink", uten å forklare hvem "han" er.	☐	☐	☐	☐
11. Bruker ord som han/hun tilsynelatende ikke helt forstår betydningen av (det kan virke som om han/hun gjentar noe han/hun har hørt de voksne si). Eksempel: En femåring sier om en lærer at "hun har svært god kompetanse"	☐	☐	☐	☐

+

+

	+	+	Sjeldnere enn en gang i uken (eller aldri)	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	En eller to ganger om dagen	Flere ganger (mer enn to) om dagen (eller alltid)
			1	2	3	4
B.						
12. Blander ord med lignende innhold. Kan for eksempel bruke ordet "hund" i stedet for "rev" og "skrujern" i stedet for "hammer".			☐	☐	☐	☐
13. Blir dullet med, ertet eller plaget av andre barn.			☐	☐	☐	☐
14. Ser ikke på personen han/hun snakker med.			☐	☐	☐	☐
15. Forstår ikke poenget i vitser og ordspill (selv om han/hun kan more seg ved ikke-språklig humor som for eksempel bløtkakekasting).			☐	☐	☐	☐
16. Blir holdt utenfor fellesaktiviteter av andre barn.			☐	☐	☐	☐
17. Blander sammen ordene "jeg" og "meg"; og ordene "hun" og "henne", og kan si: "meg arbeider" i stedet for "jeg arbeider" eller "henne har en kake" i stedet for "hun har en kake"			☐	☐	☐	☐
18. Bruker favorittuttrykk, setninger eller lengre utsagn i sammenhenger der disse ikke passer inn. Kan for eksempel bruke "plutselig" i stedet for "så". Eksempel: "Vi gikk i skogen og plutselig var vi på tur." Kan også ha som vane å begynne setninger med "forresten.."			☐	☐	☐	☐
19. Blir forvirret når et ord blir brukt i en annen betydning enn det som er vanlig (bokstavelig). Eksempel: Forstår ikke meningen når en uvennlig person blir beskrevet som "kald" (og tenker da at vedkommende fryser).....			☐	☐	☐	☐
C.						
20. Står for nær andre personer når han/hun snakker med dem.			☐	☐	☐	☐
21. Tar ukritisk kontakt med andre. Kan for eksempel begynne en samtale med fremmede uten å bli oppfordret til det på noen måte.			☐	☐	☐	☐
22. Ramser opp ting han/hun har pugget, som for eksempel hovedstedene i verden eller navnene på forskjellige dinosaurer.			☐	☐	☐	☐
23. Uttaler ord på en overnøyaktig måte. Tonefallet høres tilgjort ut som om han/hun etterligner en person på TV i stedet for å snakke slik andre rundt han/henne gjør.			☐	☐	☐	☐
24. Snakker på en barnslig måte, sier for eksempel "dutt" i stedet for "gutt" eller "nøkkel" i stedet for "nøkkel".			☐	☐	☐	☐
25. Det kan være vanskelig å avgjøre om det han/hun snakker om er virkelighet eller fantasi.			☐	☐	☐	☐
26. Dreier ofte samtalen inn på et favorittema, selv om andre ikke synes å være interessert i dette.			☐	☐	☐	☐
27. Kommer med ytringer som høres barnslige ut fordi de bare består av 2 - 3 ord. Sier for eksempel "Meg fått ball" i stedet for "Jeg har fått en ball"; "gi dukke" i stedet for "gi meg dukken".			☐	☐	☐	☐
D.						
28. Evnen til å kommunisere varierer fra situasjon til situasjon. Han/hun kan for eksempel klare seg godt i en samtale med en kjent voksen, men har vansker med å uttrykke seg i en gruppe med andre barn.			☐	☐	☐	☐
29. Utelater begynnelsen eller slutten av ord, sier for eksempel "nan" for "banan", eller "dø" i stedet for "dør".			☐	☐	☐	☐
30. Gjentar det andre nettopp har sagt. For eksempel dersom en spør "Hva hadde du til middag?" svarer han/hun: "Hva hadde jeg til middag?"			☐	☐	☐	☐
31. Overser andres invitasjon til samtale. Hvis noen for eksempel spør "Hva gjør du nå?", fortsetter han/hun med sitt uten å se opp.			☐	☐	☐	☐
32. Blander ord som høres like ut. Kan for eksempel si "telefon" i stedet for "mikrofon" eller "magiker" i stedet for "musiker".			☐	☐	☐	☐

	+	+	Sjeldnere enn en gang i uken (eller aldri)	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	En eller to ganger om dagen	Flere ganger (mer enn to) om dagen (eller alltid)
			1	2	3	4
E.						
33. Sårer eller fornærmer andre uten å ville det.....			☐	☐	☐	☐
34. Oppfatter bare ett eller to ord i en setning, og misforstår derfor det som blir sagt. For eksempel om noen sier: "Jeg vil gå på skøyter neste uke", kan han/hun oppfatte dette som om den andre har gått på skøyter, eller vil gå på skøyter nå.			☐	☐	☐	☐
35. Det er vanskelig å få han/henne til å stoppe å snakke.....			☐	☐	☐	☐
36. Utelater fortidsendelsen i ord. Kan for eksempel si "John sparke ballen" i stedet for "John sparket ballen" og "Eva kjøpe brus" i stedet for "Eva kjøpte brus".			☐	☐	☐	☐
37. Forteller andre det de allerede vet.			☐	☐	☐	☐
38. Uttaler lange ord feil. Sier for eksempel "elekoptæl" i stedet for "helikopter" eller "tøvsuder" i stedet for "støvsuger".			☐	☐	☐	☐
39. Har vansker med å oppfatte at andre er opprørte eller sinte.....			☐	☐	☐	☐
40. Stokker rekkefølgen når han/hun prøver å fortelle en historie eller noe som nylig har hendt. Dersom han/hun for eksempel skal fortelle om en film, kan han/hun starte med slutten i stedet for begynnelsen.....			☐	☐	☐	☐
41. Oppfatter ting bokstavelig/konkret. Dette kan oppleves komisk av andre, uten at det er ment slik. For eksempel ble et barn spurt: "Synes du det er vanskelig å stå opp om morgenen?" Barnet svarte: "Nei. Jeg tar bare den ene foten ut av sengen og deretter den andre, så er jeg oppe." Et annet barn som ble bedt om å "se opp for bilene" ble stående å se opp i luften.			☐	☐	☐	☐
42. Kommer med unødvendig detaljert informasjon (f.eks. nøyaktig klokkeslett og dato når dette ikke blir spurt etter). På spørsmål som "Når hadde du ferie?" kan han/hun for eksempel svare: "Den 13. juli 2013" i stedet for å si "i juli".			☐	☐	☐	☐
43. Utelater ordet "er" og kan si "Pappa på arbeid" i stedet for "Pappa er på arbeid" eller "Gutten stor" i stedet for "Gutten er stor".			☐	☐	☐	☐

+

			1	2	3	4
F.						
44. Uttaler "s" feil (lesper), eller uttaler "r" feil. Sier for eksempel "jose" i stedet for "rose".			☐	☐	☐	☐
45. Stiller spørsmål, selv om han/hun har fått svar.			☐	☐	☐	☐
46. Er upresis i valg av ord, slik at det er uklart hva han/hun snakker om. Han/hun kan for eksempel si "den tingen", eller "den greien" når han/hun for eksempel mener "en kaffekjele".			☐	☐	☐	☐
47. Viser interesse for ting eller aktiviteter som er uvanlig for de fleste, for eksempel trafikklys, togtabeller, fødselsdager.			☐	☐	☐	☐
48. Forklarer ikke hvem han/hun snakker om selv om samtalepartnern mangler den bakgrunnsinformasjonen han/hun selv har. Kan for eksempel snakke om "Jon" uten å fortelle hvem han er.			☐	☐	☐	☐
49. Overrasker folk med kunnskap om uvanlige ord, og bruker uttrykk en skulle vente av en voksen og ikke av et barn.			☐	☐	☐	☐
50. Det er vanskelig å forstå meningen i det han/hun sier, selv om uttalen er tydelig.			☐	☐	☐	☐
51. Snakker tydelig slik at ordene er lette å forstå også for en som ikke kjenner han/henne godt.			☐	☐	☐	☐

+

+

Påstandene frem til nå har handlet om mulige språklige vansker barnet kan ha, og som kan påvirke dets kommunikasjon. De følgende påstandene handler om barnets kommunikative evner.

Vær derfor vennlig å svare 1-4 som tidligere, men husk at nå vil 1 bety at barnet sjelden eller aldri viser denne kommunikative ferdigheten, og 4 vil bety at barnet kommuniserer godt.

		+	Sjeldnere enn en gang i uken (eller aldri)	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	En eller to ganger om dagen	Flere ganger (mer enn to) om dagen (eller alltid)
		1	2	3	4	
G.	+					
52.	Reagerer positivt når en ny og ukjent aktivitet blir foreslått.	☐	☐	☐	☐	
53.	Gir tydelig uttrykk for hva han/hun planlegger å gjøre i fremtiden (som for eksempel hva han/hun skal gjøre i morgen eller hva han/hun skal gjøre i ferien).	☐	☐	☐	☐	
54.	Forstår ironi. Blir ikke forvirret, men synes det er morsomt om noen sier "for et flott vær vi har i dag", hvis det regner kraftig.	☐	☐	☐	☐	
55.	Kan lage lange og kompliserte setninger som "Da vi var i parken husket jeg på husken (føysen; dissen; reilen)"; "Jeg så den mannen som stod på hjørnet". ..	☐	☐	☐	☐	
56.	Er flink til å bruke gester for å få frem det han/hun vil meddele.	☐	☐	☐	☐	
57.	Viser omsorg for andre som er ute av seg.	☐	☐	☐	☐	
58.	Snakker flytende og klart, uttaler alle språklidene korrekt uten nøling.	☐	☐	☐	☐	
59.	Er stille i situasjoner der andre prøver å si noe eller konsentrere seg, for eksempel når noen ser på TV eller i mer formelle situasjoner som samlinger på skolen, eller under en gudstjeneste.	☐	☐	☐	☐	
60.	Er høflig, og vil for eksempel gi uttrykk for takknemlighet selv om han/hun får en gave som han/hun i virkeligheten ikke liker, og vil unngå å komme med nedsettende kommentarer til folk han/hun ikke kjenner.	☐	☐	☐	☐	
61.	Når han/hun skal svare på et spørsmål, gir han/hun passende mengde informasjon uten å måtte forklare ting ned til den minste detalj.	☐	☐	☐	☐	
62.	Du kan ha en hyggelig og interessant samtale med han/henne.	☐	☐	☐	☐	
63.	Viser fleksibilitet ved å tilpasse seg uventede situasjoner. Han/hun blir for eksempel ikke helt ute av seg hvis han/hun hadde planlagt å spille dataspill, men må gjøre noe annet fordi pc-en ikke virker.	☐	☐	☐	☐	
64.	Bruker abstrakte ord som viser til generelle begreper (for eksempel "kunnskap", "politikk", "mot"), fremfor konkrete ord som viser til noe en kan se for seg.	☐	☐	☐	☐	
+						
H.		1	2	3	4	
65.	Smiler på en passende måte når han/hun snakker med andre.	☐	☐	☐	☐	
66.	Bruker ord som viser til grupper (kategorier) av objekter heller enn å bruke ord som viser til et bestemt objekt. Omtaler for eksempel bord, stol og kommode som "møbler", og epler, pærer og bananer som "frukt".	☐	☐	☐	☐	
67.	Forteller om sine venner og viser interesse for hva de gjør og sier.	☐	☐	☐	☐	
68.	Forklarer på en klar og forståelig måte noe som har skjedd tidligere (for eksempel hva han/hun gjorde på skolen, eller hva som skjedde under fotballkampen).	☐	☐	☐	☐	
69.	Bruker setninger som inneholder ordet "fordi", for eksempel "Jon fikk en kake fordi han hadde fødselsdag."	☐	☐	☐	☐	
70.	Snakker med andre om deres interesser fremfor sine egne.	☐	☐	☐	☐	

BARNETS UTVIKLING AV FERDIGHETER FRAM TIL NÅ

Om barnets evner og ferdigheter sammenliknet med jevnaldrende.

+

8. Hvordan synes du ditt barns ferdigheter har utviklet seg sett i forhold til andre barns ferdigheter på samme alder?

Kryss av fra 1-5 for hver linje avhengig av hvor godt det passer for ditt barn.

	Svært mye svakere 1	2	Typisk lik jevnaldrende 3	4	Svært mye flinkere 5
1. Evne til å stille spørsmål ordentlig.....	☐	☐	☐	☐	☐
2. Evne til å svare på spørsmål ordentlig.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Evne til å si setninger klart nok til å bli forstått av fremmede.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Antall forskjellige ord han/hun kjenner.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Evne til bruke de ordene han/hun kan på en riktig måte.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Evne til å få formidlet et budskap til andre ved å snakke.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Evne til å finne de riktige ordene når han/hun snakker med andre. ..	☐	☐	☐	☐	☐
8. Evne til å oppnå det han/hun vil gjennom å snakke.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Evne til å starte en samtale med andre barn.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Evne til å holde en samtale gående med andre barn.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Lengden på setninger han/hun bruker.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Evne til å lage "voksenlignende" setninger.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Evne til å si lydene i alle ord riktig.....	☐	☐	☐	☐	☐
14. Barnets finmotoriske ferdigheter.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Barnets grovmotoriske ferdigheter.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Barnets språkforståelse.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Barnets konsentrasjon.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Barnets sosiale ferdigheter.	☐	☐	☐	☐	☐

+

+

BARNETS ATFERD OG VÆREMÅTE I LØPET AV DE SISTE 3 MÅNEDENE

9. Barnets evne til planlegging og organisering.

I den følgende delen er en liste med utsagn som beskriver ulike vansker barn kan ha. Vi vil gjerne vite om barnet ditt har hatt problemer/vansker med noe av det følgende i løpet av de siste 3 månedene. Alle spørsmålene vil ikke være relevante for ditt barn, men vi ber deg svare på alle spørsmålene så godt du kan uten å hoppe over noen.

	Aldri et problem	Noen ganger et problem	Ofta et problem
1. Overreagerer på små problemer.	☐	☐	☐
2. Klarer ikke å starte med ting på egen hånd.	☐	☐	☐
3. Forlater lekerommet i et eneste rot.	☐	☐	☐
4. Blir følelsesmessig opprørt i nye situasjoner.	☐	☐	☐
5. Har voldsomme raserianfall.	☐	☐	☐
6. Må få beskjed om å begynne på en oppgave selv om han/hun ønsker å gjøre den.	☐	☐	☐

			Aldri et problem	Noen ganger et problem	Ofte et problem
7. Tar ikke med seg lekser, arbeidsplaner, materiell eller lignende hjem.			☐	☐	☐
8. Blir følelsesmessig opprørt når oppsatte planer blir endret.			☐	☐	☐
9. Har vansker med å finne på ting i fritiden eller i lek.			☐	☐	☐
10. Begynner lett å gråte.			☐	☐	☐
11. Motsetter seg endringer av rutiner, mattyper, flytting til andre plasser, osv.			☐	☐	☐
12. Har vansker med oppgaver og plikter som innebærer mer enn ett ledd.			☐	☐	☐
13. Bryter ut i sinne for småting.			☐	☐	☐
14. Humøret endrer seg ofte.			☐	☐	☐
15. Må ha hjelp av en voksen for å holde fast på en oppgave.			☐	☐	☐
16. Har alltid et rotete rom.			☐	☐	☐
17. Har vansker med å gjøre ferdig oppgaver og lekser.			☐	☐	☐
18. Legger ikke merke til det når hans/hennes oppførsel fører til negative reaksjoner. .			☐	☐	☐
19. Reagerer sterkere på situasjoner enn andre barn.			☐	☐	☐
20. Har vansker med å komme i gang med lekser og oppgaver.			☐	☐	☐
21. Har vansker med å bli enig med venner om hvordan ting skal gjøres.			☐	☐	☐
22. Humøret påvirkes lett av situasjonen.			☐	☐	☐
23. Planlegger ikke skolearbeid på forhånd.			☐	☐	☐
24. Skriftlige arbeider er dårlig organiserte.			☐	☐	☐
25. Oppfører seg for viltert eller ukontrollert.			☐	☐	☐
26. Har vansker med å bremse sine handlinger.			☐	☐	☐
27. Kommer i vansker dersom ikke en voksen passer på.			☐	☐	☐
28. Har vansker med å gjøre det som er nødvendig for å nå sine mål.			☐	☐	☐
29. Gjør slurvete arbeider.			☐	☐	☐
30. Er initiativløs.			☐	☐	☐
31. Utbrudd av sinne eller gråt er voldsomme, men slutter ganske plutselig.			☐	☐	☐
32. Innser ikke at en del handlinger plager andre.			☐	☐	☐
33. Små hendelser utløser sterke reaksjoner.			☐	☐	☐
34. Snakker på feil tidspunkt.			☐	☐	☐
35. Klager over at det ikke er noen ting å finne på.			☐	☐	☐
36. Legger etter seg en hale av eiendeler overalt.			☐	☐	☐
37. Etterlater seg rot som andre må rydde opp i.			☐	☐	☐
38. Blir for lett følelsesmessig opprørt.			☐	☐	☐
39. Ligger og drar seg rundt om i huset. Er en sofaslitter.			☐	☐	☐

Nedenfor er listet flere utsagn som kan beskrive noen barns atferd og væremåte. Spørsmålene favner vidt og skal være relevant for svært ulike problemer, både de som kan forekomme ofte og de som forekommer svært sjelden. Kryss av for hvor godt du synes hvert utsagn passer for barnet ditt for de siste 3 månedene. Vennligst ikke hopp over noen av spørsmålene.

		+			
A.		Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
1.	Er uoppmerksom på detaljer eller gjør slurvefeil.	☐	☐	☐	☐
2.	Har vansker med å holde oppmerksomheten mot oppgaven eller lekeaktiviteten.	☐	☐	☐	☐
3.	Ser ikke ut til å høre etter når han/hun blir snakket til direkte.	☐	☐	☐	☐
4.	Har vansker med å følge opp instruksjoner eller med å fullføre ting.	☐	☐	☐	☐
5.	Har vansker med å organisere oppgaver og aktiviteter.	☐	☐	☐	☐
6.	Unngår å gjøre oppgaver som krever at en må anstrenge seg mentalt (skolearbeid, lekser, e.l.).	☐	☐	☐	☐
7.	Mister ting som er nødvendig for å gjøre aktiviteter.	☐	☐	☐	☐
8.	Blir lett distraheret av andre ting som foregår.	☐	☐	☐	☐
9.	Er glemsom når han/hun holder på med daglige aktiviteter.	☐	☐	☐	☐
10.	Er urolig med hendene eller bena eller vrir seg konstant når han/hun sitter.	☐	☐	☐	☐
11.	Har vansker med å bli på plassen sin når han/hun blir bedt om å bli sittende.	☐	☐	☐	☐
12.	Løper omkring eller klatrer på ting når han/hun blir bedt om ikke å gjøre det.	☐	☐	☐	☐
13.	Har vansker med å leke stille.	☐	☐	☐	☐
14.	Er i "full fart" eller oppfører seg som om han/hun er "drevet av en motor".	☐	☐	☐	☐
15.	Prater overdrevent mye.	☐	☐	☐	☐
16.	Plumper ut med svar på spørsmål før de har blitt ferdig stilt.	☐	☐	☐	☐
17.	Har vansker med å vente på sin tur i gruppeaktiviteter.	☐	☐	☐	☐
18.	Avbryter folk eller bryter inn i andre barns aktiviteter.	☐	☐	☐	☐

+

B.

	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
19. Mister besinnelsen.	☐	☐	☐	☐
20. Krangler med voksne.	☐	☐	☐	☐
21. Opponerer eller nekter å gjøre det du ber han/henne om å gjøre.	☐	☐	☐	☐
22. Gjør ting bevisst for å irritere andre.	☐	☐	☐	☐
23. Skylder på andre når han/hun oppfører seg galt eller gjør feil.	☐	☐	☐	☐
24. Er sårbar og blir lett provosert av andre.	☐	☐	☐	☐
25. Er sint og blir lett krenket.	☐	☐	☐	☐
26. Tar ut sinnet sitt på andre eller prøver å hevne seg.	☐	☐	☐	☐

(forts.)

C.	+	+	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
27. Skulker skolen.			☐	☐	☐	☐
28. Er ute om natten når han/hun ikke skal.			☐	☐	☐	☐
29. Lyver for å få ting eller for å unngå ansvar (lurer andre).			☐	☐	☐	☐
30. Mobber, truer eller gjør det pinlig for andre.			☐	☐	☐	☐
31. Starter slåsskamp.			☐	☐	☐	☐
32. Har rømt hjemmefra over natten.			☐	☐	☐	☐
33. Har stjålet ting mens andre ikke har fulgt med.			☐	☐	☐	☐
34. Har ødelagt andres eiendom med vilje.			☐	☐	☐	☐
35. Har startet branner med vilje.			☐	☐	☐	☐
36. Har stjålet ting fra andre ved bruk av fysisk makt.			☐	☐	☐	☐
37. Har brutt seg inn i andres hus, bygning eller bil.			☐	☐	☐	☐
38. Har brukt gjenstander mot andre som kan forårsake alvorlig fysisk skade (f.eks. kjepp, stein, kniv, tunge leker).			☐	☐	☐	☐
39. Har vært fysisk slem mot dyr.			☐	☐	☐	☐
40. Har vært fysisk slem mot andre personer.			☐	☐	☐	☐
41. Har vært overopptatt av eller involvert i seksuell aktivitet.			☐	☐	☐	☐

+

D.	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
42. Er overopptatt av ferdigheter i akademiske, sportslige eller sosiale aktiviteter.	☐	☐	☐	☐
43. Har vansker med å kontrollere bekymringer.	☐	☐	☐	☐
44. Oppfører seg rastløst eller oppfarende.	☐	☐	☐	☐
45. Er irritabel det meste av dagen.	☐	☐	☐	☐
46. Er ekstremt anspent eller klarer ikke å slippe av.	☐	☐	☐	☐
47. Har vansker med å falle i søvn eller å forbli sovende.	☐	☐	☐	☐
48. Klager på fysiske problemer (hodepine, urolig mage, e.l.) uten at en finner noen klar grunn.	☐	☐	☐	☐

E.	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
49. Er overdrevent redd for spesifikke ting eller situasjoner (dyr, høyder, storm, insekter, e.l.).	☐	☐	☐	☐
50. Klarer ikke å få tanker som opprører han/henne ut av hodet (bekymringer for skitne ting eller for ikke å gjøre ting perfekt, e.l.).	☐	☐	☐	☐
51. Føler seg drevet til å fullføre uvanlige vaner/handlinger (håndvasking, sjekking av låser, repetere ting et visst antall ganger).	☐	☐	☐	☐
52. Har opplevd en ekstremt opprivende hendelse og er fortsatt påvirket av det.	☐	☐	☐	☐
53. Gjør uvanlige bevegelser tilsynelatende uten grunn (øyeblinking, rykning, slikke leppene, hoderykning, o.l.).	☐	☐	☐	☐
54. Lager lyder med stemmen tilsynelatende uten grunn (harking, kremting, snufsing, grynting, o.l.).	☐	☐	☐	☐

+

+

(forts.)

	+	+	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
F.						
55. Har rare ideer eller meninger som ikke er virkelige (at maten er forgiftet, folk er ute etter han/henne, o.l.).			☐	☐	☐	☐
56. Har auditive hallusinasjoner – hører stemmer som snakker til eller befaler han/henne å gjøre ting.			☐	☐	☐	☐
57. Har ekstremt rare og ulogiske tanker eller ideer.			☐	☐	☐	☐
58. Ler eller gråter på upassende tider eller viser ikke følelser i situasjoner hvor de fleste andre på samme alder ville reagere.			☐	☐	☐	☐
59. Gjør ekstremt rare ting (overdreven opptatthet av fantasivenner, snakker til seg selv på en rar måte, o.l.).			☐	☐	☐	☐

		Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
G.					
60. Er deprimert det meste av dagen.		☐	☐	☐	☐
61. Viser liten interesse for (eller glede over) hyggelige aktiviteter.		☐	☐	☐	☐
62. Har gjentatte tanker om død eller selvmord.		☐	☐	☐	☐
63. Føler seg verdiløs eller skyldig.		☐	☐	☐	☐
64. Har et lavt energinivå eller er trøtt uten noen god grunn.		☐	☐	☐	☐
65. Har liten eller ingen selvtillit eller er veldig sjenert.		☐	☐	☐	☐
66. Føler at ting aldri blir riktig.		☐	☐	☐	☐

	+	Nei	Ja
67. Jeg har observert en stor forandring i hans/hennes normale appetitt eller vekt.		☐	☐
68. Jeg har observert en stor forandring i hans/hennes normale søvnvaner – vansker med å sove eller sover for mye.		☐	☐
69. Jeg har observert en stor forandring i hans/hennes normale aktivitetsnivå – overaktiv eller inaktiv (for passiv).		☐	☐
70. Jeg har observert en stor forandring i hans/hennes evne til å konsentrere seg.		☐	☐
71. Jeg har observert en markert tilbakegang i barnets karakterer eller skolearbeid.		☐	☐

		Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
H.					
72. Har en spesiell måte å forholde seg til andre på (unngår øyekontakt, uvanlig ansiktsuttrykk eller gester, ol.).		☐	☐	☐	☐
73. Leker ikke eller får ikke til gode relasjoner med andre barn.		☐	☐	☐	☐
74. Har ingen interesse av å bli venner med andre.		☐	☐	☐	☐
75. Er ikke klar over eller viser ingen interesse for andre personers følelser.		☐	☐	☐	☐
76. Har betydelige vansker med hensyn til språk.		☐	☐	☐	☐
77. Har vansker med å få til en normal samtale med andre.		☐	☐	☐	☐
78. Snakker på en pussig måte (gjentar hva andre sier, blander sammen ord som "du" og "jeg", bruker uvanlige ord og setninger, o.l.).		☐	☐	☐	☐

+

+

(forts.)

+

+

Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

79. Er ikke i stand til å leke "liksolek" eller forestillingslek.
80. Er overdrevent opptatt av ett bestemt tema.
81. Blir veldig opprørt/ute av seg over små forandringer i rutiner eller i omgivelsene.
82. Gjør underlige, repetitive bevegelser (vifter med armer, o.l.).
83. Blir underlig fascinert av deler av ting eller leker.

I

Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

84. Prøver å unngå kontakt med fremmede, er uvanlig sjenert.
85. Er overdrevent sky overfor jevnaldrende.
86. Er vanligvis varm og utadvendt sammen med familiemedlemmer og kjente voksne.
87. Når han/hun blir satt i en ukomfortabel sosial situasjon, gråter han/hun, stivner til eller trekker seg helt fra samhandling.

+

J

Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

88. Blir veldig opprørt når han/hun forventer å skulle forlate hjemmet eller foreldrene...
89. Bekymrer seg for at foreldrene kan komme til skade eller at de drar hjemmefra og aldri vil komme tilbake.
90. Bekymrer seg for at noe fryktelig kan komme til å skje (gå seg bort, bli bortført o.l.) som skiller han/henne fra foreldrene.
91. Prøver å unngå å gå på skolen for å bli hjemme med foreldrene.
92. Bekymrer seg for å bli forlatt alene hjemme eller med en barnevakt.
93. Redd for å legge seg til å sove med mindre han/hun er nær foreldrene.
94. Har mareritt om det å bli skilt fra foreldrene.
95. Klager på at han/hun føler seg syk når han/hun aner at han/hun skal dra hjemmefra eller fra foreldrene.
96. Tisser i sengen om natten.
97. Tisser eller bæsjer i underbuksen i løpet av dagen.

+

+

BARNETS SOSIALE FERDIGHETER

Utsagn som beskriver atferd og fungering til barn og unge.

+

+

11. Oppgi hvor godt disse utsagnene passer for barnet ditt.

*Les hvert utsagn og vurder hvor ofte du synes dette er relevant for ditt barn.
(Sett ett kryss for hvert utsagn.)*

	Aldri	Sjelden	Ofte	Alltid
1. Uttrykker følelser ved urettferdig behandling	☐	☐	☐	☐
2. Spør voksne om hjelp	☐	☐	☐	☐
3. Blir med på aktiviteter som allerede er i gang	☐	☐	☐	☐
4. Sier ifra hvis noe er et problem	☐	☐	☐	☐
5. Forsvarer venner som blir behandlet urettferdig	☐	☐	☐	☐
6. Starter samtale med jevnaldrende	☐	☐	☐	☐
7. Løser uenighet med deg på en rolig måte	☐	☐	☐	☐
8. Får lett venner	☐	☐	☐	☐
9. Er kritisk til regler som kan virke urettferdige	☐	☐	☐	☐
10. Samhandler bra med andre barn/ungdommer	☐	☐	☐	☐
11. Forholder seg rolig når han/hun blir ertet	☐	☐	☐	☐
12. Presenterer seg selv for andre	☐	☐	☐	☐
13. Tåler å få kritikk uten å bli opprørt	☐	☐	☐	☐
14. Sier hyggelige ting om seg selv uten å skryte	☐	☐	☐	☐
15. Foreslår kompromisser for å løse konflikter	☐	☐	☐	☐
16. Inviterer andre til å delta i aktiviteter	☐	☐	☐	☐
17. Tolererer andre når de erter og plager han/henne	☐	☐	☐	☐
18. Starter samtaler med voksne	☐	☐	☐	☐
19. Reagerer passende på å bli dyttet eller slått	☐	☐	☐	☐
20. Sier ifra ved urettferdig behandling	☐	☐	☐	☐
21. Forholder seg rolig ved uenighet med andre	☐	☐	☐	☐

+

12. Om barnets sosiale mestring.

(Kryss av for hvert utsagn og angi om du synes det stemmer eller ikke.)

	Stemmer ikke	Stemmer delvis	Stemmer helt
1. Barnet deler gjerne med andre barn (godteri, leker, fargestift og lignende).	☐	☐	☐
2. Barnet er hjelpsomt hvis noen har slått seg, er lei seg eller føler seg dårlig.	☐	☐	☐
3. Barnet er omtenksomt, tar hensyn til andre menneskers følelser.	☐	☐	☐
4. Barnet er snill mot yngre barn.	☐	☐	☐
5. Barnet tilbyr seg ofte å hjelpe andre (foreldre, andre barn, på skolen).	☐	☐	☐
6. Barnet er svært oppmerksom når du prøver å lære ham/henne noe nytt.	☐	☐	☐

+

+

SAMLET VURDERING

13. Omfang og betydning av eventuelle vansker.

+

Samlet sett, synes du at barnet ditt har vansker på ett eller flere av følgende områder? (Fyll ut for hver linje.)

+

	Nei, ingen slike vansker	Ja, små vansker	Ja, tydelige vansker	Ja, alvorlige vansker	Hvis Ja, hvor lenge har disse vanskene vært til stede?			
					Mindre enn én måned	1-5 måneder	6-12 måneder	Mer enn ett år
1. Språk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Følelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Konsentrasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Oppførsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Komme overens med jevnaldrende ..	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Komme overens med voksne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis du har svart "Ja" på noen av spørsmålene/vanskene over, vennligst svar på følgende spørsmål:

	Ikke i det hele tatt	Bare litt	En god del	Mye
7. Blir barnet selv forstyrret eller plaget av vanskene?	☐	☐	☐	☐

+

Påvirker vanskene barnets dagligliv på noen av de følgende områder?

(Kryss av for hver linje.)

	Ikke i det hele tatt	Bare litt	En god del	Mye
8. Hjemme/i familien	☐	☐	☐	☐
9. Forhold til venner	☐	☐	☐	☐
10. Læring på skolen	☐	☐	☐	☐
11. Fritidsaktiviteter	☐	☐	☐	☐

	Ikke i det hele tatt	Bare litt	En god del	Mye
12. Er vanskene en belastning for deg eller familien som helhet?	☐	☐	☐	☐

13. Eventuelle kommentarer: _____

+

+

14. Sterke sider.

+

+

Foreldre kan oppleve det negativt at det stilles mange spørsmål om problemer barnet kan ha. For studien er det nyttig med bredest mulig beskrivelse av barnet. Som ledd i det vil vi gjerne at du/dere beskriver hva som er ditt/deres barns sterke sider.

Mitt barns sterke sider er (*skriv tydelig*):

15. Har barnets lærer mottatt skoleskjemaet?

- ☐ Ja, vi har levert det.
- ☐ Nei, vi har glemt det, men ønsker de skal fylle det ut.
- ☐ Nei, vi vil ikke at skolen skal fylle ut skjemaet.

+

TUSEN TAKK FOR INNSATSEN!

Vi setter stor pris på at du tok deg tid til dette.

+

+